

ירי קרב בלילה

מאת קפיטן א. באטשט

ההערות הבאות נשענות על נסיונות אשר נעשו בקורס-תחזורת כאשר פלוגה רובאית מאורגנת בהגנה קיבלה אימון שיטתי בירי-לילה. הקפידו על כך להוציא מתוך שפע החומר, אשר בתקנונים ובספרות, נוהלים טקטיים פשוטים ככל האפשר ולהביאם לידי סטנדרטיזציה, עד לשלב של מתן הפקודה; כי הרי לוחמת-הלילה מעלה קשיים טכניים כה רבים עד שמפקדי כל הדרגים עסוקים בהם עיסוק מלא. הגישה הסכימטית הזו יש בה כדי לתת לחייל-הרגלים שלנו — עם תקופות האימון הקצרות שלו — את הבטחון הדרוש שהינו בגדר הכרח מוחלט בקרב-לילה. מאידך גיטא, ידוע למחבר שההערות שלהלן אי-אפשר שתשמשנה כ"מילה האחרונה" בנושא זה. מתוך ספרות המלחמה ידועים נוהלי-קרב מחוכמים יותר ואולי גם תכליתיים יותר. כאלה יתכנו אצל צבא מקצועי ואצל גיסות מלומדי-מלחמה. אך היתרון לאורח האימון המוצע כאן, שאפשר לתרגלו במסגרתה של תכנית קורס-תחזורת ואשר הוכיח את עצמו בירי עם תחמושת חיה.

הגנה

כל אחד מגן על עצמו. ובטוחים שבהם מתנהל קרב האש הרגלי — ובמיוחד בלילה — היו ממילא רוב החיילים נוהגים כך. מתוך זניחת משימות טקטיות מורכבות. ברם, על-ידי כך שלכל הכיתות ניתנות גם משימות משניות (ראה הפקודה הסכימטית שב-

הבסיס החינוכי בכל הגנה הוא הציון המדויק של המשימה, לכן על הפקודה לפרט ולהורות: באלו נקודות יש להחזיק, מאין ועד היכן יש למנוע חדירתו של האויב, את גבולות הגזרה מימין ומשמאל, ומאיזה קו יש לפתוח באש*). פירוט זה מביא לידי תיחום מדויק של השטח אשר בו מפקד המחלקה — או מפקד הכיתה — אחראי להגנה, ומאליץ לבצע את משימות-ההגנה בשטח ולא על-גבי מפה. צורה זו של תפיסת מערך מביאה אצל הרובאים בהכרח לידי ירי חזיתי. דבר זה גורע מן האפשרויות לעריכת תכניות-אש מדוקדקות ומורכבות; אך יש בו יתרון פסיכולוגי, שאין לזלזל בו: בקרב הרובאים ימצא

* הפקודה לכיתה צריכה, אם-כן, להיות למשל: "עליך להתחיק את הגבעה הזאת ולמנוע מהאויב מלחדור בין בית א' ובין הערוץ הוא. גבולות הגזרה משמאל: מבית האבן א' עד העץ ב'. גבול הגזרה מימין: הערוץ (בדרך-כלל יש לציין את הגבולות כ-300 מ' לפני וכ-100 מ' אחרי קו-המגן). עליך לפתוח באש שעה שהאויב עובר את הקו א'-ב'. במקרה ולא תותקף בעצמך, יסייע באורח אוטורי מסי המקלע שלך לגזרה משמאל (או מימין)".

בהחלט להקצות לעת לילה בזוקות. נוסף לאלו יש לשמור על עתודה של בזוקות אשר תופעל בשעת סכנה מיוחדת. יש לסמן את דרכי הגישה ולתרגל תפיסת המערך. בלילה לא חשוך מדי נראים טנקים היטב בטוחי-בזוקה בעזרת כונת טלסקופית מוארת. כך שבתפעול מושכל אין בירי — נאמר אל קור הרכיע — שום בעיות גדולות.

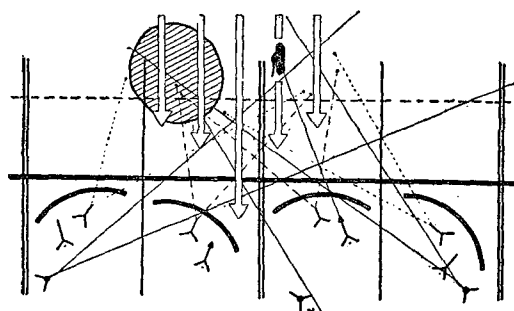
גם העתודות צריכות לתרגל במדויק את מכות-הנגד שלהן. סימון כיווני מכות-נגד האפשריות באמצעות סרטים או באמצעים אחרים, הוכיח את עצמו במיוחד במקרים שבהם ההיערכות למכת-הנגד היתה כרוכה בקושי. היות ותכליתן של מכות-הנגד היא לתפוס מחדש נקודות בשטח שנפלו בידי האויב, הרי תיאום האש אינו קשה ביותר; כי המק"בים האגפיים והמקלעים, אשר להם משימות-משנה, יורים גם עכשיו את משימות אש-המגן הקודמות שלהם — כדי לחסום מהצדדים את אותן נקודות.

השרטוטים הניתנים להלן מראים בצורה סכימטית את הצבת הכוחות ואת משימות-האש שלהם בהתאם לארגון זה — ואת פעולתם והשפעתם של הללו בשעת התקפה על-ידי האויב.

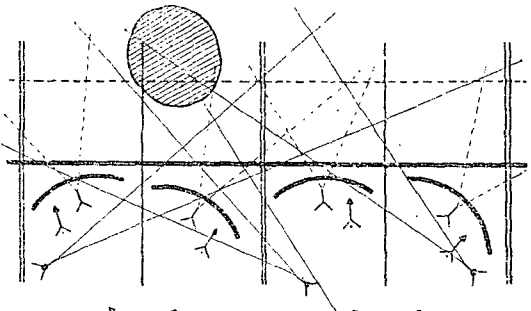
אפשר להבחין מתוך סכימות אלו, שבגזרה הנתקפת מתהווים ריכוזי-אש מתקבלים על הדעת. דבר זה אף הולם את הקריהמנחה של כל הגנת-לילה: לשלח במשך זמן קצר קליעים רבים ככל-האפשר אל תוך השטח שהותקף, כדי להשיג הלא פסיכולוגי חזק אצל התוקף וכדי להגדיל את מידת השפעת האש — שהרי מדובר כאן לרוב באש בלתי-מכוונת.

הערת השוליים). ניתן להשיג אף בקרב מטוח-קרוב מידה רבה של פעולת-אש אוגפת וכן ריכוזי-אש רב-יותר אם רק אין האויב תוקף לכל רוחב החזית. את המק"בים, לעומת זאת, יש להציב להפעלה אוגפת. הם מכונים את אשם לתוך גורת האש של הרובאים אך יותר לעומקה. הפעלת אשם אינה פשוטה, היות ולרוב יש פחות מדי מכשירי אלחוט כדי לקשר את כל עמדות המק"ב עם שטחי-האש שהוקצו להם. לכן מפעילים המק"בים אוטומטית את אשם, שהוכנה-מראש, משמתחילות הכיתות והמחלקות המסתייעות על-ידם לירות את אש-המגן שלהן; או — כאשר ניתן למק"בים לראות משהו תודות להארת שדה-הקרוב. המק"בים יוצבו גם בלילה בעזרת מק של לא פחות מ-300 מ', וזאת בגלל הסכנה מצד רימוני-היד של המגינים-עצמם, ובכדי להרחיקם מאש סיוע האויב הנורית אל מקומות הפריצה. אין זה תכליתי, להקצות למק"ב משימות משניות להפעלה אוטומטית. שהרי המק"ב יורה "באופן עיוור", ז.א. לתוך שטחים מסוימים, ואין הוא מסוגל להבחין במדויק מה מתרחש שם במציאות. נוסף לכך די-קשה הוא להעביר מק"ב בלילה ממשימה אחת לאחרת, כשהמדובר הוא בירי לטוחים ניכרים.

גם המרגמות צריכות לטוח רק אל מספר קטן למדי של מטרות שבתוך קשת הציוד שלהן, אשן כפופה לפיקודו של אותו המפקד אשר לתוך גורתו הן יכולות לירות. היות וכאן אמצעי הקשר טובים יותר, מסוגל מפקד זה לשלוט בפועל על אש זו. לאותן הכיתות הלוחמות בשטח עביר-לטנקים יש

- פיקודא:
- 1. כשיבת-אש עקירת-למקלע קל
 - 2. שטיפח-אש במגזר-למקלע קל
 - 3. אש פקב, כשרחוב-התחנות
 - 4. אש כדור
 - 5. יח קדישה, במערכת-פירות
 - 6. כשיבת-אש עקירת-למקלע קל
 - 7. כשיבת-אש עקירת-למקלע קל
 - 8. כשיבת-אש עקירת-למקלע קל
 - 9. כשיבת-אש עקירת-למקלע קל
 - 10. כשיבת-אש עקירת-למקלע קל

- עקרת:
- 1. שעת-רובאים
 - 2. גזרת-חלקה
 - 3. חזית-הגנה
 - 4. קו-שעם-חזיתו
 - 5. ליל-האויב-פוזתים
 - 6. ריכוז-אש
 - 7. גזרת-חלקה
 - 8. קבול-גזרת-כיתה
 - 9. חזית-הגנה
 - 10. קו-שעם-חזיתו
 - 11. ליל-האויב-פוזתים
 - 12. ריכוז-אש

של "שתים לפנים". לתבנית הראשונה יתרון של רוחב גדול יותר, אלא שזה גורם בלבול בשעות הלילה והמפקד מתקשה לראות את המתרחש בקרב. יש להמליץ עליה במצבים שבהם עתודות מוכנסות במהרה (דהיינו, בשעת התקפת הפלוגה כולה) או בהתנפלות על עמדות מבודדות. תבנית הקרב השניה ניתנת טוב יותר לניהוג, ומשתמשים בה שעה שהמחלקה תוקפת לכדה.

את נשק הסייף יש גם כאן להציב אנפית ובעמדה גבוהה. על-ידי כך מתהווה רעש-קרב בחזיתות רחבות, כך שאין ביכולתו של האויב לאכן על-ידי שמיעה את החלק המותקף. מאותן הסיבות מוטל גם על הרו-באים שבקטעים האחרים לפתוח באש ולשגר קדימה קבוצות-הלם.

גם בהתקפה יש לשים לב לפשטות רבה ככל האפשר של הנוהל ולהפעלה מרוכזת מאד של האש והלוחמים. הגיטות התוקפים תופסים — עד כמה שאפשר מבלי השמיע קול — עמדת הסתערות הקרובה במידת האפשר אל המטרה. ואילו גיטות מאב-טחים, המסירים מכשולים, מאבטחים את איזור הכינוס ומסמנים בשביל גיטות-ההלם את גתיבי הגישה אל תוך עמדות ההסתערות שלהם בעזרת סרטים או באמצעים דומים. מסע-הגישה של גיטות ההלם מתבצע במכונס ובשורה עורפית.

תבניות-הקרב להסתערות דומות לאלו הנהוגות בשעות-היום, עם מקלעים, תת-מקלעים ורימונים בשורה הקדמית אך יותר מכונסים (רוחב הכיתה 15—10 מ'). המחלקה מסתערת בשרשרת או במבנה

טכניקת האימון

רב למדי מקלעים מופעלים מן הכתף, יורים אש פזורה, כבהגנה, יש לתרגל את היחידה בכך, שלא מתרחש דבר בפרק זמן גדול, אך אחרי-כן בא הכל כהרף-עין ובבת-אחת — ובאותה מהירות יש להשיב — בהפעלת כל האמצעים.

ד. את ההסתערות יש לתרגל כך שמיד עם השגת המשימה עוברים למצב של "הדיפת-הסתערות".

ה. בהגנה לטוחים של 100—300 מ' על מפקד הכיתה ללמוד ל"שחק" באמצעי האש שלו. חשיבות אותן הבחינות, שצוינו בסעיף ג', מתבררת למשתתפי פים רק בזמן התרגול באש חיה ומתוך הצבה מושכלת של מטרות-דמות. רק לאחר שבוצעו תרגילים אחדים כאלה מבינים הם את ערך הפקודות הברורות, הסימנים המוסכמים, ושינון ותרגול של מצבים שונים ("מה עושה הכיתה כשהיא נתקפת מהאגף השמאלי או מהעורף?"). נדרשים לכך שטח-אש, בהם ניתן לירות מאותו מקום לכיוונים שונים, כך שאפשר להציב מטרות-דמות גם באגף שעדיין נסתר. מסיבות אלו יש להקציב למתורגלים זמן רב לשם התקנת כל הדרוש, כי החיילים ומפקדיהם עומדים חיש-מהר על העובדה שיש הרבה לשקול ולהתכונן.

ו. מן החייל-הפרט יש לדרוש שיידע היטב: את משימתו, את שכניו (שמית?), מקומו של המקלע ושל מפקד הכיתה ומאיזה טוח מותר לו לפתוח באש.

א. הבסיס של כל אימון-לילה, בהתקפה ובהגנה, הוא אימון יסודי בנוהל-קרב אלה מבעוד יום. לכן בעשה חלק גדול של התרגול בלוחמתי-יום ובלוחמתי-לילה בצמוד; וההערות הבאות תחולנה על שתיהן גם יחד.

במסגרת הכיתה והמחלקה יש לתרגל לפני הכל את הנושאים: "הסתערות", "הדיפת הסתערות" ו"הגנה ביום ובלילה בתחמושת חיה. פקודת-הסכימה להגנה כבר ניתנה לעיל; הפקודות לשני המקרים האחרים הן פשוט: "הכיתה, היכון להדיפת הסתערות!" (או "היכון להסתערות!"); "הכיתה, הדוף הסתערות!" (או "הכיתה, הסתער!").

בלילה רצוי שהמסערים יתקדמו בהליכה מהירה כי הם פחות מאבדים את המגע ביניהם ולא מסכנים איש את חברו כשהם יורים מהמותן.

ב. לתרגול מיוחד זקוק בשני המקרים התיאום בין רמנים ויורים בתפעול נשקם. מפקד הכיתה מצוה: "רימונים הכן!" ולפי המענה "מוכן" הוא צועק "זהירות, רימון!" כולם תופסים או מחסה והוא מצוה על הטלת הרימונים בזה אחר זה. מיד לאחר ההתפוצצות מסתערת הכיתה תוך מתן-ירי. דבר זה מוכרחים לתרגל היטב עם כל כיתה וכיתה בתחמושת חיה.

ג. בתרגיל של הדיפת הסתערות יש לשים לב לפני הכל לכך, שיוכלו לקיים אש כבדה במשך זמן

הערות טכניות לביצוע התרגול

יש להציב שני סוגי-מטרות אלה, אך מטרת אש-הסיוע האיובת תתואר ותחשף על-ידי המנהל רק לכשפתח מפקד הכיתה או מפקד המחלקה באש על האיוב התוקף.

חלק חשוב ביותר של אש-המגן נורה בליות הארת שדה-הקרוב, דבר שאמנם תלוי במידת חשכת-הלילה. יצוין כי את ההתקפות יש לבצע תמיד בחשיכה.

כל אחד חייב לדעת: רקיטה אדומה — להפסיק מיד כל ירי; הרופא אץ מיד למקום בו עלתה הרקיטה האדומה.

את הצופים יש לרכז במקום בטוח, ויש לאסור עליהם לנוע בשטח.

טוב ביותר הוא לחשוף את המטרות לפני המש-תתפים רק לאחר הוראה על-ידי מנהל התרגיל (או עוזרו). כך ניתן לעבור מכיתה לכיתה או ממחלקה למחלקה ולתאר את התקפות האיוב. כדי לחייב בכל זאת את המפקדים לתת ציוני-מטרות ברורים ומדויקים, אפשר להציב מספר קבוצות-מטרות שונות (יתכן בצבעים שונים), אשר ניתן לחשפן לפי בחירת מנהל התרגיל. בדרך זו של חישוף-מטרות לפי בחירת המנהל, ניתן גם לאלץ את מפקד המחלקה או הכיתה לרכז את האש ולהנחותה.

את התוקפים מציבים בצורת קבוצות של 10—20 מטרות-דמות ואילו את מקורות-אש האיוב — יותר בעומק, בתור מקלע או מק"ב. תמיד

דוגמת תרגיל-לילה במסגרת הפלוגה

אחרי-כן: (כאשר עדיין חלק מהיחידה אוכל וחלק נח) התקפה על מוצבי-חוץ והדיפתה עליהם. (על-ידי כך הוצק המערך כולו). החזרת כל מוצבי-החוץ. התחלת תרגיל הירי-החי ובו השלבים הבאים:

א. התקפה עם שריון על מוצב שמאל: הדיפה על-ידי המוצב, המקלעים של מוצב ימין עוזרים על-ידי הפעלת משימת-אש משנית.

ב. הסתגנות בין שני המוצבים (ערוץ נחל): הדיפה על-ידי מק"ב וניקוי הערוץ על-ידי רימוני-יד ואש תת-מקלעים ממוצב ימין.

ג. התקפה עם שריון על מוצב ימין כאשר השריון נמצא מחוץ לטוח הבזוקות: הדיפה על-ידי מוצב ימין ומק"בים; הפעלת העתודה; חוליות בזקאים ללחימה נ"ט.

ד. פריצה למוצב ימין; פינוי עמדת-כיתה אחת; חסימת-אש על-ידי מק"בים ומקלעים מתוך אותם חלקי מוצב ימין שמוחזקים עדיין; התקפת-נגד וכיבוש עמדת-הכיתה מחדש על-ידי כיתת-העתודה ומיד אחרי-כך הדיפת הסתערות-הנגד של האיוב. השלבים ב, ג, ד, בוצעו עם רימוני-יד חיים.

לאחר תום ההתקפות: שליחת פטרולים; הוצאת מוצבי-חוץ מחדש; מנוחה.

סיום התרגיל.

משך התרגיל כלי מסע-הגייסה והחזרה כ"ש שעות, מזה 4 ביום 4 בלילה.

להלן יובא כאן מעין שרטוט של תרגיל, שבוצע בקורס-תחזורת בסיום תקופת האימון. הכליחה לה-אות, כיצד בנוי תרגיל כזה, ואלו תוצאות ניתן להשיג בו.

ביום הקודם בוצע התרגיל באש חיה, בשעות היום, כפי שהדבר נדרש על-ידי הוראות הוהירות.

אחרי הצהרים: יציאה מהמחנה בהגיע פקודת-המבצע. מערך היחידה המתרגלת: משמאל מוצב דו-כיתתי; מימין מוצב דו-כיתתי וכיתה אחת בעתודה. שני מק"בים במוצב שמאל עם אפשרות פעולה בין המוצבים ולפני מוצב ימין. לאחר שמגיעים לשטח התרגול: תפיסת העמדות, התחפרות (חשוב כמחפה נגד רימונים). תח-מושט: מה שנשאר על גבי כל איש ולנשק האוטומטי אחרי התרגיל האחרון.

שעה 16.00 בערך: יציאת התד"ל עם תחמושת ומוון בפיקודו של סמל.

בזמן המסע: התד"ל מותקף על-ידי פטרול הודפים את ההתקפה (בתחמושת חיה! הראשון שירה, אם-כן, היה התד"ל, וזאת אחרי החזית). לאחר שהתד"ל מגיע: תיספת תחמושת, מילוי מחסניות וכי.

היחידה מתארגנת ומתקינה את כלי-נשקה בעמדות.

עם רדת החשיכה: ארוחה.

אספקת תחמושת על-פי דוחית-תחמושת של היחידה ולפי הוראות מנהל התרגיל.